

Fővárosi Ítéltábla
31.Gf.40.304/2016/8/I.szám

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Bagó Ottó ügyvéd és dr. Varga Andrea ügyvéd által képviselt **felperesnek** a Dr. Bárándy és Társa Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes** ellen - mely perbe az alperes pernyertesség érdekében **Alperesi beavatkozó beavatkozott** - kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. március 2. napján kelt 7.G.40133/2011/115. számú ítélete ellen a felperes részéről 116. szám alatt benyújtott fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak az illetékügyben eljáró hatóság felhívására és számlájára 2.500.000,- (Kettőmillió-ötszázezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket, továbbá az alperesnek 15 napon belül 2.000.000,- (Kettőmillió) Ft másodfokú perköltséget, viselje továbbá a fellebbezéssel felmerült költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az irányadó tényállás szerint a felperes 2001. június 11-től felszámolás alatt állt, a bíróság felszámolóként az alperest, az alperes felszámolóbiztosként pedig az alperesi beavatkozót jelölte ki.

A felszámolás elrendelésekor a Fővárosi Bíróság előtt 6.G.75.616/1999. ügyszámon a felperes és az **AH Rt.** között polgári peres eljárás volt folyamatban. A perben a felperes 148.840.000,-Ft pótmunkadíjat és ennek késedelmi kamatát, az **AH Rt.** a viszontkeresetében pedig 99.904.200,-Ft késedelmi és 33.949.222,-Ft hibás teljesítésen alapuló kötbért érvényesített. A többször kiegészített szakértői bizonyítást követően a per szünetelésének ideje alatt a felek egyezségeket kötöttek, melyben az **AH Rt.** 97.900.000,-Ft megfizetésére vállalt kötelezettséget a felperes javára a teljes tőkekövetelésre, a késedelmi kamatra és a perköltségre kiterjedően. Az egyezés 2002. március 27-én került közjegyzői okiratba foglalásra, a felperes számlájára a követelés 2002. áprilisában befolyt, a felszámolóbiztos 2002. július 3-án önellenőrzés keretében módosította az 1999. januári ÁFA bevallást, a pótmunka értékével pedig az 1999. évi társasági adóalapot és 21.209.000,-Ft társasági adót számolt ki és vallott be az önellenőrzés keretében. A felperesnek az önrevízióval

22.569.000,-Ft ÁFA és 8.952.000,-Ft önrevíziós pótlék, 21.209.000,-Ft társasági adó és 4.551.000,-Ft önrevíziós pótlékfizetési kötelezettsége keletkezett.

A felperes perbeli képviselét ellátó dr. **P.L.** ügyvéd részére az ügyvédi munkadíj tárgyában megkötött megállapodás alapján összesen 36.391.298,-Ft ügyvédi munkadíj került 2003. június 17-ig kifizetésre.

A per során, az esetleg létrejövő egyezség adójogi és számviteli szempontok szerinti helyes minősítésével, értelmezésével és szakértői elemzésével, valamint az egyes döntési alternatívák számszerű hatásának felmérésével kapcsolatosan a beavatkozó az adós nevében 2002. március 12-én a **H** Könyvelő, Adótanácsadó és Kereskedelmi Kft-t bízta meg, a megbízás keretében 2.500.000,-Ft + ÁFA, összesen 3.125.000,-Ft megbízási díj került kifizetésre 2002-ben a Kft. részére.

A felszámolás elrendelését követően a felperes munkavállalóit a felperes saját telephelyén működő **ÁP** Kft. kívánta továbbfoglalkoztatni. A munkavállalók továbbfoglalkoztatását a felperes munkaerő-kölcsönzés útján kívánta biztosítani, ezen kívül az adós építőipari eszközeit a cégnek rövid időre bérbe adta. Ebből a gazdálkodásból eredő számviteli feladatok ellátására 2002. január 7-én megbízási szerződést kötött a felperes a **Sz Bt**-vel, 600.000,-Ft + ÁFA megbízási díj fejében, a díj teljes kifizetése 2002. október 31-ig megtörtént.

A felszámolóbiztos által képviselt felperes 2003. december 17-én keresetet terjesztett elő a volt ügyvezetőkkel, **P.L.** vel és **C.L.** vel szemben 8.514.995,-Ft tőke és járulékai megfizetése iránt. A felperes képviselét a per során 2007. október 2-ig a **C** Ügyvédi Iroda látta el. Az ügyvédi iroda részére 2004. április 1-jén 93.750,-Ft, 2004. október 20-án 150.000,-Ft, 2006. szeptember 12-én pedig 48.000,- és 24.000,-Ft (összesen 315.750,-Ft) megbízási díj került kifizetésre.

A felszámolási eljárás alatt a felperes nevében a felszámolóbiztos 2001-ben, majd 2002. július 1-jén kötött megbízási szerződést az "**A**" Kft-vel a felperes iratanyagainak őrzésére, tárolására. Ezen a címen 2002. augusztus 1-jéig összesen 3.431.827,-Ft került a megbízott részére kifizetésre.

Az alperes 2002. szeptember 4-től 2004. március 17-ig terjedő időszakra mindösszesen 34.200,-Ft-ot fizetett ki tulajdoni lapra, illetve helyszínrajzra.

Az **ANSz** részére a felperes tulajdonában lévő gépkocsi állapotfelmérésének ellenértékeként 2002. május 3-án a felszámolóbiztos 40.975,-Ft erejéig teljesített kifizetést.

Az építőipari eszközök raktározására a **S** Kft. részére 2002. augusztus 2-án és augusztus 14-én összesen 175.000,-Ft került kifizetésre.

Az **M Bt.** részére az építőipari eszközök szállítására 2002. április 26-án 246.400,-Ft került kifizetésre.

A **F Kkt.** részére az építőipari eszközök leltárának összeállítására 2002. október 31. előtt pontosabban meg nem határozható időpontban 312.500,-Ft került kifizetésre.

A felszámoló taxiköltség címén 2002. április 3-tól 2005. január 3-ig a csatolt kiadási pénztárbizonylatok szerint összesen 37.680,-Ft-ot fizetett ki.

A telefonszámlára pontosan meg nem állapítható összeget fizetett ki a felszámoló még 2002. október 31. előtt, de pontosabban meg nem állapítható időpontban.

A beavatkozó felszámolóbiztosként a felperes nevén vezetett pénztárban negyedéves összesítésben 2001. szeptember és 2006. decembere között készpénzforgalmat bonyolított le az alábbiak szerint:

	Pénzfelvétel	Egyéb bevétel	Kiadás
2001.IX.19. - 2001.XII.31.között	1.350.000,-Ft		292.932,-Ft
2002.I.1. - 2002.III.31.között	1.415.000,-Ft		522.788,-Ft
2002.IV.1. - 2002.VI.30.között	4.000.000,-Ft	187.339,-Ft	348.825,-Ft
2002.VII.1. - 2002.IX.30.között	2.650.000,-Ft	1.409.375,-Ft	6.052.567,-Ft
2002.X.1. - 2002. XII.31.között	3.300.000,-Ft	5.282,-Ft	18.790,-Ft
2003.I.1. - 2003.III.31. között	975.000,-Ft	-	17.765,-Ft
2003.IV.1. - 2003.VI.30.között	1.850.000,-Ft	-	40.223,-Ft
2003.VII.1. - 2003.IX.30.között	-	50.000,-Ft	64.632,-Ft
2003.X.1. - 2003.XII.31.között	-	-	39.820,-Ft
2004.I.1. - 2004.III.31.között	-	-	203.580,-Ft
2004.IV.1. - 2004.VI.30.között	-	-	117.140,-Ft
2004.VII.1. - 2004.IX.30.között	-	-	4.620,-Ft
		készpénzbefizetés	4.000.000,-Ft
2004.X.1. - 2004.XII.31.között	-	-	223.830,-Ft
2005.I.1. - 2005.XII.31.között	800.000,-Ft	-	4.000,-Ft
		készpénzbefizetés	5.444.000,-Ft
2006.I.1. - 2006.XII.31.között	4.200.000,-Ft	-	4.589.843,-Ft
Összesen	20.540.000,-Ft	1.651.996,-Ft	21.985.355,-Ft

Az alperes 2005. szeptember 23-án bejelentette a bíróságnak, hogy törölték a felszámolói névjegyzékből és kérte felmentését. Az alperest a felszámolói teendők alól felmentő bírósági végzés 2006. november 24-én emelkedett jogerőre, a bíróság új felszámolóként a **R** Gazdasági és Pénzügyi Zrt-t jelölte ki, az alperes részére pedig 4.503.048,-Ft felszámolói díjat állapított meg. Az alperes 2007. január 16. és március 2. között adta át az **R** Zrt. részére a felszámolási eljárásban keletkezett iratokat.

Az alperes tulajdonosa a felszámolási eljárás megindulását követően először 2002. augusztus 14-én jelezte a bíróság felé, hogy a hitelezőkkel egyezséget kíván kötni. Az adós taggyűlése **K.S.** t hatalmazta fel az egyezés megkötésére, meghatalmazását 2004. november 22-én küldte meg a bíróságnak. Az egyezségi javaslatot 2008. augusztus 25-én terjesztette elő **K.S.**. A bíróság 2009. január 23-i tárgyalásán megkötésre került az egyezés. A 2009. január 23. napján kelt és 2009. február 21-én jogerőre emelkedett egyezséget jóváhagyó végzésre tekintettel 2009. február 24-én került közzétételre a felperes ellen folyó felszámolási eljárás - adós gazdálkodó szervezet megszüntetése nélküli - befejeződése.

A felperes ügyvezetője 2009. március 21-én vette át a felszámolótól a cégiratokat, április 27-én kelt levelében kezdeményezte az APEH állásfoglalását az önrevízióval kapcsolatosan és az APEH a válaszlevelét 2009. június 22-én küldte meg.

2005. március 10-én a felszámoló tevékenységével szemben **K.S.** kifogással élt a felszámoló bíróság elé, a kifogás elbírálására nem került sor az alperesi felszámoló felmentéséig.

* * *

A felperes módosított keresetében kártérítés címén 215.306.443,-Ft tőke és ennek középarányosan, 2004. március 1-jétől járó törvényes késedelmi kamata és 9.000.000,-Ft perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Hivatkozása szerint az alperes megghiúsította azon intézmények alkalmazását (hitelezői választmány összehívása), amelyek lehetővé tették volna az alperes tevékenységének ellenőrzését és amely megakadályozhatta volna az indokolatlan szerződések megkötését és elősegíthette volna az egyezség megkötését. A felszámoló indokolatlanul különböző pereket indított, amiről a hitelezőket nem vagy késve tájékoztatta. A felperes taggyűlésének többszöri kérése ellenére sem adta ki a hitelezőkkel való egyezség megkötéséhez szükséges adatokat, jogszerűtlenül fogadta be az **AH Rt.** hitelezői igényét és hátrányos egyezséget kötött. Az alperes a felszámolás időszaka alatt a felperes készpénzét nem bankban, hanem házipénztárban tartotta, ezzel a felperes kamatoktól esett el.

1./ A felperes az alaptalan önrevízió miatt felmerült vagyoni hátrányát 34.711.000,-Ft-ban jelölte meg. Álláspontja szerint a jogellenes és téves önrevízió folytán eszközölt befizetés helyes adóbevallás esetén nem merült volna fel.

2./ Az ésszerűtlen és aránytalan költségelszámolások miatt 45.751.515,-Ft erejéig érvényesített követelést, az alábbi szerződéseket és kifizetéseket vitatva:

- taxi költség címén kifizetett (1)	123.910,-Ft
- földhivatali tulajdoni lapok beszerzésére kifizetett (2)	38.170,-Ft
- P telefonszámla alapján kifizetett (3)	50.685,-Ft
- AN részére szervizszámla alapján kifizetett (4)	40.975,-Ft
- P.L. ügyvéd részére kifizetett (5)	36.891.298,-Ft
- H Bt -nek adószakértői díj címén kifizetett (6)	3.125.000,-Ft
- Sz Bt -nek könyvelési díj címén kifizetett (7)	1.000.000,-Ft
- A Kft. részére iratkezelés címén kifizetett (8)	3.431.827,-Ft
- F Kft-nek kifizetett (9)	312.500,-Ft
- S Kft -nek raktározásra kifizetett (10)	175.000,-Ft
- M Bt -nek szállításra kifizetett (11)	246.400,-Ft
- C Ügyvédi Irodának ügyvédi díjként kifizetett (12)	315.750,-Ft

Megítélése szerint ezek a költségek egyrészt szükségtelenül merültek fel, mert a számlák mögött tényleges teljesítés nem állt, másrészt nem lehetett volna ezeket a költségeket az alperesnek a felperes felé elszámolnia, hanem a felszámolói díjból lett volna köteles fedezni őket.

3./ Az **AH** Rt-vel kötött egyezség miatt 132.303.312,-Ft-os igényt érvényesített arra hivatkozással, hogy az **AH** Rt. által hibás teljesítés és késedelmi kötbér címen érvényesített igény beszámítás útján való elfogadása annak ellenére történt meg, hogy a szerzett szakértői vélemény szerint az igény eltúlzott volt, a követelés elismerésének jogalapja nem volt.

4./ A pénztárban indokolatlanul kezelt pénz kamatának kieséseként 2.540.616,-Ft-ot érvényesített. Álláspontja szerint az alperes a Cstv. 48. §. (3) bekezdésében írt vagyonmegóvási-, megőrzési kötelezettséget sértette meg, ugyanis elvárható lett volna, hogy a felperes pénzét ne vegye ki indokolatlanul a bankszámláról.

Az alperes és a beavatkozó a kereset elutasítását kérték. Elsődlegesen a per megszüntetésére irányult a kérelmük, álláspontjuk szerint ugyanis a Cstv. 51. §. (1) bekezdése alapján a felszámolási eljárásban, kifogásként kellett volna érvényesíteni a felperes által érvényesített igényeket.

A beavatkozó vitatta a felperes keresetösségi jogát. Álláspontja szerint a felszámolási eljárás időszakában a felperes vagyona felszámolási vagyon, ami a hitelezők kielégítésére szolgál, így tehát ezen vagyonnal kapcsolatosan a hitelezők, másrészt a felperes tulajdonosai bírhatnak keresetösségi joggal.

Elévülési kifogással éltek arra hivatkozással, hogy a felperes által érvényesített károk 2002-ben és azt megelőzően keletkeztek, ugyanakkor a felperes tulajdonközössége 2004-ben már minden olyan magatartásról értesült, amely a követelés érvényesítését biztosította volna. 2006-ban az alperes felszámolói minősége megszűnt, ezzel egyidejűleg az új felszámolónak már lehetősége lett volna a peresített tételeket vitatni és érvényesíteni. A felperesnek az alperes felmentésétől, de legkésőbb a felszámolás befejezésétől számított 1 év állt a rendelkezésre az igényérvényesítésre, a 2011. január 19-i keresetindítás azonban elkészt.

Érdemben is vitatták a felperes követelésének ténybeli és jogi alapjait.

* * *

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 5.528.310,-Ft perköltséget, az államnak pedig felhívásra 900.000,-Ft feljegyzett kereseti illetéket.

A törvényszék az alperesnek a per megszüntetésére irányuló pergátló kifogását alaptalannak ítélte. Hangsúlyozta, hogy a keresetében a felperes nem kifogást, hanem kártérítési igényt érvényesített, a kifogás eljárásjogi kategória, melynek célja, hogy elhárítsa azokat a jog-, vagy érdeksérelmeket, amelyeket a felszámoló intézkedése, vagy mulasztása okoz. Ezzel szemben a kártérítés a polgári jog alapintézménye, célja a jogellenes magatartással okozott kár reparálása. A felszámoló intézkedése kifogással csak addig támadható, amíg a bíróság a csődtörvény 51. §. (3) bekezdésében meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazhatja. Az **AH** Rt-vel kötött egyezségről a Cstv. 8. §. (1) bekezdés c.) pontja szerint az adós képviselőjére jogosult személy (a taggyűlés képviselője) csupán az egyezség megkötését

követően szerzett tudomást, akár csak az önrevízióról, továbbá a pénzeszközök házipénztárban való kezeléséről. Arról sincs adat, hogy a felszámolóbiztos pénzkezelésével kapcsolatos körülményekről a felszámolási eljárásban tudomást szerzett volna a taggyűlés képviselője.

A felmerült költségekről a közbenső-, illetve a zárómérlegben ad tájékoztatást a felszámolóbiztos, a Cstv. 50. §-a értelmében azonban ezzel szemben nincs helye a Cstv. 51. §. (1) bekezdés szerinti kifogásnak, márpedig az adós taggyűlését a felszámolási eljárásban csak a kifogásolás joga illeti meg. Emiatt a pergátló kifogás a költségek vonatkozásában is alaptalan.

Az elsőfokú bíróság az elvülési kifogás körében elsődlegesen azt vizsgálta, hogy mikor váltak esedékessé a felperes követelései. Figyelemmel volt arra, hogy a felperes a vagyonban beállt értékcsökkenést, illetőleg részben elmaradt hasznot érvényesített. A Ptk. 326. §. (1) és 360. §. (1) bekezdésére figyelemmel kiemelte, hogy az elévülés kezdő időpontja a követelés esedékessé válásának, kártérítési igény esetében a károsodás bekövetkezésének az időpontja. Az elévülés kezdő időpontja tehát objektív, független a károsult tudatától és körülményeitől. A törvényszék megállapította, hogy az alperes az önrevíziót 2002. júliusában nyújtotta be az adóhatóságnak és 2002. augusztusában fizette be az adót és a felmerült pótlékokat.

Az alperes az AH Rt-vel 2002. márciusában kötött egyezséget és áprilisban fogadta be a számlát.

Az alperes a közbenső mérleget 2002. október 31-re állította össze, amely az addig felmerült költségeket tartalmazta, így tényként lehetett megállapítani, hogy a felperes által érvényesített költségek közül dr. P.L. 11.916.298,-Ft ügyvédi díja, a C Ügyvédi Iroda 48.000,-Ft + 24.000,-Ft jogi tanácsadási díja, 21.200,-Ft tulajdoni lap és helyszínrajz költség, továbbá a taxiköltség keretei között 23.790,-Ft kivételével valamennyi költség 2002. október 31. előtt merült fel.

Vizsgálta a bíróság, hogy volt-e olyan cselekmény, ami az elévülési időn belül, a 2002. október 31. előtt keletkezett követelések esetén 2007. október 31-ig, illetőleg a C Ügyvédi Iroda 2004 szeptemberében kifizetett díjai esetén 2009. október 20-ig, továbbá az utolsó taxiköltségre tekintettel 2010. január 3-ig az elévülés folyását megszakította volna. Hangsúlyozta, hogy a felperes maga sem tett olyan tényállítást, amelyben a kártérítési igény megfizetésére az alperest a pert megelőzően felszólította volna. A felperes taggyűlése által előterjesztett kifogás a kártérítési igény vonatkozásában az elévülés megszakítására nem alkalmas, mert nem tartalmaz teljesítésre irányuló felszólítást. Ezzel együtt amennyiben a 2005. március 10-i kifogás alkalmas lett volna az elévülés megszakítására, úgy az onnét számított 5 éven belül, tehát még a keresetindítási határidő előtt bekövetkezett volna az elévülés.

Az elévülés nyugvásának kérdéskörében az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a felszámolás elrendelésével a követelés érvényesítését akadályozó körülmény állt be. Az alperes felmentésével megszűnt az adós és a törvényes képviselője közötti érdekellentét, a vagyon státuszában azonban továbbra sem történt változás, az továbbra is a hitelezői igények kielégítését szolgálta, így a tulajdonosok által képviselt adós vonatkozásában a volt felszámolóval szembeni kártérítési igény érvényesíthetőségnek akadálya az alperes felmentésével nem szűnt meg, az elévülés továbbra is nyugodott. A felszámolási eljárás

megindításával összefüggő igényérvényesítési akadály a felszámolási eljárás egyezséggel történt megszüntetését követően szűnt meg.

A felszámolással kapcsolatos iratok átvétele és az önrevízióval kapcsolatos APEH állásfoglalás beérkezése előtt a felperes nem volt abban a helyzetben, hogy dönthesse arról, merült-e fel kára vagy sem. Az értékcsökkenéssel okozott kár iránti követelés tekintetében az elévülés nyugvása 2009. június 22-én szűnt meg, tehát innét számítva 1 év állt volna rendelkezésre a felperesnek a perindításra, a 2011. január 19-i keresetindítással azonban elkésett.

A keresetlevél benyújtásának időpontjában elévült és a felperes az elévülés nyugvásának megszűnésétől számított 1 éves igényérvényesítési határidőt is elmulasztotta az 1. pontban (34.711.000,-Ft), továbbá a 3. pontban (132.303.312,-Ft) ismertetett követelés tekintetében és a 2. pontban ismertetett 45.751.515,-Ft-ból 45.679.515,-Ft követelés erejéig. Ezen követelés tehát bíróság előtt nem érvényesíthető.

Az elévülést az elsőfokú bíróság 86.230,-Ft taxiköltségre és 3.970,-Ft földhivatali költségre arra tekintettel nem vizsgálta, mert a tényleges gazdasági eseményt tartalmazó számlákat a felperes felhívás ellenére sem csatolta, a kiadási pénztárbizonylatok alapján pedig a felperes követelése a megjelölt összegben nem volt beazonosítható. E tekintetben a bizonyítottság hiányában utasította el a keresetet.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint nem évült el a C Ügyvédi Iroda részére 2006. szeptember 12-én kifizetett, összesen 72.000,-Ft jogi tanácsadási díj, e tekintetben úgy foglalt állást, hogy a felszámolóbiztos által indított perben a bíróság hozzájárulása nélkül a pervitelre adott ügyvédi megbízás nem minősíthető jogellenes magatartásnak. A meghatalmazás a követelés érvényesítésével kapcsolatban merült fel, így az ezzel kapcsolatos költségek a felszámolási vagyont terhelő költségek, így nem tanúsított jogellenes magatartást az alperes, amikor az ügyvédi képvisellel felmerülő költséget az adós terhére számolta el (BDT. 2009.917. számú jogeset). A 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (2) bekezdés a.) pontjában foglaltakra figyelemmel a pertárgyérték 0,9 %-ában és a tárgyalásonként 40.000,-Ft-ban kikötött megbízási díj sem tekinthető aránytalanoknak. A törvényszék a Cstv. 27/A §. (9) bekezdése, továbbá a 48. §. (1) bekezdése értelmezésével úgy foglalt állást, hogy az alperes nem tanúsított jogellenes magatartást, amikor az ügyvédi megbízást megelőzően a felszámoló bíróság hozzájárulását nem kérte.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a pénztárban indokolatlanul kezelt pénz kamataként érvényesített követelés nem évült el, az alperes 2006. november 24-ig volt köteles a felszámolással kapcsolatos feladatok ellátására, eddig az időpontig kezelte a felperes pénzét, így a követelés 2006. november 24-én vált esedékessé.

A Cstv. 48. §. (3) bekezdése és 54. §-a alapján a törvényszék kifejtette, hogy a felszámolónak nincs olyan kötelezettsége, hogy az adós pénzét bankszámlán tartsa és ilyen kötelezettsége a törvény egyéb rendelkezéseiből sem vezethető le. A Cstv. 1. §. (3) bekezdése szerint a felszámolási eljárás célja a vagyonértékesítés és a hitelezők kielégítése, majd az adós jogutód nélküli megszüntetése. E cél megvalósítása érdekében a Cstv. 46. §. (1) bekezdése szerint kell felmérni a vagyoni helyzetet és be kell hajtani a követeléseket, érvényesíteni kell az igényeket és értékesíteni kell a Cstv. 48. §. (1) bekezdés szerint a

vagyont. A felszámoló a tevékenysége során a Cstv. 54. §. értelmében az adott helyzetben általában elvárható gondossággal köteles eljárni, felelőssége az adósnak a felszámolás kezdő időpontjában meglévő, illetve a felszámolás alatt szerzett vagyona terjed ki. Nem ír elő a törvény a vagyon működtetésére vonatkozó kötelezettséget, ezért ezen követelés tekintetében jogellenes magatartás nem állapítható meg, tehát a kártérítés további tényállási elemeinek vizsgálata mellőzésével az elmaradt kamatjövedelem tekintetében érvényesített felperesi követelést is elutasította az elsőfokú bíróság.

Mindezen túl kifejtette, hogy az **AH** Rt-vel kapcsolatos, a felperes keresetének 1. és 3. pontjában ismertetett követelés vonatkozásában érdemben is alaptalan a felperesi kereset. Az önrevízió lefolytatására és annak alapján az adókötelezettség teljesítésére jogszerűen került sor. Az **AH** Rt-vel kapcsolatos per során pedig megalapozottan foglalt állást a felszámolóbiztos akkor, amikor úgy ítélte meg, hogy az eljárás elsőfokon való befejezésének időpontja nagyon bizonytalan. A hitelezők szempontjából is helyesen foglalt állást, amikor az egyezség megkötése mellett döntött, mert az előterjesztett szakvélemény alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a jogalapjában nem alaptalan a viszontkereset. A felszámoló elsődleges feladata a vagyon behajtása és a hitelezői igények minél gyorsabb kielégítése, ezeknek a követelményeknek az egyezség megkötése során is megfelelt a felszámolóbiztos eljárása.

* * *

A felperes fellebbezésében az ítélet kereset szerinti megváltoztatását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan, a feltárt tényállásból és a vonatkozó jogszabályok rendelkezéseiből levont következtetései helytelenek, az alperes marasztalásának mellőzése jogszabálysértő. Az eljárás során előadott felperesi indokok maradéktalanul helytállóak, a lefolytatott bizonyítási eljárás eredménye igazolta az alperes jogellenes magatartásait. A fellebbezés indokolásaként az eljárás során tett előadásait, illetőleg az azok összefoglalását tartalmazó végindítványát tartotta fenn.

A felperes az elévülés tekintetében hangsúlyozta, hogy nem kizárólagosan szerződésen kívül okozott kár jogcímén terjesztette elő a keresetét. A megbízási jogviszony rendelkezései alapján kellett volna a törvényszéknek elbírálni az ügyet, hiszen ezen jogviszonyban eljárva okozott kárt a felszámoló. Az alperesnek 2006. november 24-én át kellett volna adnia az új felszámolónak mindazt a vagyont, amelyet a felperes a perben érvényesít. A hiányzó vagyonelemekkel el kellett volna számolnia, ennek elmulasztásával okozott kárt, tehát a tevékenységének befejezésekor, 2006. november 24-én kezdődött az elévülés, ugyanis a megbízási jogviszony megszűnésekor köteles a megbízott elszámolni, amelynek az alperes a vagyon teljességét tekintve nem tett eleget.

Az **AH** Rt-vel való egyezség körében kifejtette, hogy az alperes nem tudta a perben bizonyítani, hogy bármennyi követelés elismerése megalapozott lett volna. Az elismerés tehát nem kétséges, hogy jogellenes volt. Ugyancsak 2006. november 24-én kellett volna elszámolni az elismeréssel kivont vagyontömeggel a felszámolónak, így tehát ez a követelés sem évült el.

Az adóhivatal felé tett jogellenes adóbevallás benyújtásával megkezdődött az alperes károkozó magatartása, de ez folyamatosan fennállt a felszámolói jogviszony fennállásáig, hiszen 5 éven belül az önellenőrzést a hibás bevallásra meg lehetett volna tennie, ezt azonban elmulasztotta. 2006. november 24-től számítandó tehát ekörben is az elévülés. Mindemellett téves az az ítéleti megállapítás, hogy 2002-ben került sor az adó befizetésére, ugyanis az elsőfokú eljárásban csatolt bizonylat igazolja, hogy 2009-ben történt a befizetés, tehát ekkor állt be a kár, innét számítandó az elévülés.

A C Ügyvédi Irodának 2006 szeptemberében kifizetett számla tekintetében az elévülés a keresetindításig nyilvánvalóan nem következett be, ugyanakkor az irodával kötött megbízási szerződésből nem vezethető le olyan jogcím, amely megalapozta volna ezen kifizetéseket. A kifizetések a megbízási szerződés tartalmához nem kapcsolódnak, az alperes tehát nem tudta igazolni a költségek kifizetésének jogalapját, összecszerűségét.

A pénztárban indokolatlanul tartott pénzek vonatkozásában elfogadhatatlan az az alperesi eljárás, amelynek értelmében folyamatosan magánál tartotta indokolatlanul a pénzeszközöket. Ez nem felel meg a gondos gazda módján való vagyonkezelésnek. A vagyon megőrzési követelményét sérti, hisz a készpénz kamatozás nélküli házipénztárban tartása miatt az infláció eleve csökkenti a vagyon értékét.

Kifogásolta azt az elsőfokú bírósági álláspontot, amelynek értelmében a jogszabályi kötelezettségeket felülbírálvá, mind az adóhivatal, mind a jogszabályok, mind a szakértő álláspontjával ellentétesen határozta meg a törvényszék a megalapozatlanul kifizetett adók kérdését. Utalt arra, hogy nemcsak ÁFA vonatkozásában terjesztette elő az igényét, hanem részben társasági adó kérdésében, amely vonatkozásában egyértelmű a jogszabály, nem kell társasági adót fizetni a felszámolás alatt álló cégnek. Az AH nem ismert el teljesítést, így az egyezség megkötéséig annak ellenértéke nem számított bevételnek.

Az alperes és az alperesi beavatkozó fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult.

Az alperes hangsúlyozta, hogy az elévülésre alapított ítéleti rendelkezések helytállóak, ugyanakkor az elsőfokú bíróság által megállapítottal ellentétben az elévülés nyugvásának a befejező időpontja nem a felszámolási eljárás lezárultával, hanem az új felszámoló képviseleti jogának keletkezésével következett be. Hangsúlyozta, hogy akár szerződéses, akár szerződésen kívüli kártérítési követelés képezi a kereset tárgyát, az elévülés szempontjából mindenképpen a kár bekövetkeztének időpontja a releváns. Nem vitatott, hogy az adótartozás 2009-ben lett kifizetve, ugyanakkor az elsőfokú bíróság másodlagos indokai helytállóak és helyesek a C Ügyvédi Iroda részére történő kifizetéssel kapcsolatos ítéleti érvek is.

Az alperesi beavatkozó az elsőfokú eljárásban részletesen kifejtett álláspontját fenntartotta. Kiemelte, hogy az adós és a felszámoló között nincs megbízási jogviszony. Fenntartotta a teljesítési segéddel és az azzal összefüggő költség- és díjelszámolással kapcsolatosan előadottakat. Megítélése szerint helytelen a szakértői véleménynek a jogszabályértelmezése az ÁFA fizetési kötelezettség tekintetében. A teljesítés időpontja ugyanis nem azonosítható a vitatott, majd később elismert követelés esetén az elismerés időpontjával. Mindemellett a társasági adó és az ÁFA együtt mozog.

Utalt arra, hogy a kamattal kapcsolatos követelése összecszerűségét sem igazolta a felperes. Ekörben teljesen megalapozatlan a jegybanki alapkamatra vonatkozó igény. A követelés jogalapját tekintve pedig fenntartotta azon álláspontját, hogy jogszerű a számláról felvett és el nem költött pénzek házipénztárban való kezelése. Ez megfelel a vagyonmegőrzés követelményének. Ezen túlmenően kifejtette, hogy a kamatkieséssel kapcsolatos követelés tekintetében 2006. novemberétől nem a teljes vitatott időszakra nézve számítandó az elévülés kezdő időpontja, a korábbi időszakra vonatkozó követelés esedékessége már korábban, a sérelmezett pénzfelvételektől számítottan beállt.

* * *

A felperes fellebbezése az alábbiak szerint érdemben nem megalapozott.

* * *

Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntéséhez szükséges bizonyítást lefolytatta és a beszerzett peradatok okszerű mérlegelésével túlnyomórészt helyes tényállást állapított meg. Azt az ítélet tábla - figyelemmel a felperes által 48. sorszám alatt csatolt bankszámlakivonat adatára, továbbá az alperes és alperesi beavatkozó másodfokú eljárás során tett ezirányú elismerő nyilatkozatára - annyiban módosítja, hogy az adórevízióval kapcsolatosan felmerült adóteher befizetésére az elsőfokú ítéletben foglalt 2002. augusztussal szemben 2009. március 10-én került sor.

A törvényszék keresetet elutasító döntésével az ítélet tábla a fentiek mellett is - döntően az indokaira is kiterjedően - egyetértett.

Az elsőfokú bíróság a felperes kereseti követelésének túlnyomó részét (1.pont: adórevízióval kapcsolatos követelés, 3. pont: **AH** Rt-vel kötött egyezséggel kapcsolatos követelés, 2. pont: sérelmezett költségek, kiadások körében - a **C** Ügyvédi Iroda részére kifizetett 72.000,-Ft levonásával - 45.679.515,-Ft-os követelés) az elévülésre alapított elsődleges jogi álláspontjára tekintettel utasította el, így az ítélet tábla ezen követelések tekintetében elsődlegesen szintúgy az elévülés kérdésében foglalt állást.

Ezzel kapcsolatosan az ítélet tábla kiemeli, hogy az adós és a felszámoló közötti jogviszonyból eredeztetett felperesi kereseti követelések elbírálására nem a megbízási szerződésre irányuló rendelkezések az irányadóak. Az adós és a felszámoló között a megbízástól mind keletkezésének módja, mind pedig a jogviszony tartalma tekintetében eltérő jogviszony áll fenn, azt a bíróság határozata hozza létre és a felszámolásra irányadó jogszabályok által meghatározott speciális tartalommal rendelkezik.

A kifejtetekre tekintettel a fenti körben érvényesített követelések elévülésének kezdete a Ptk. 326. §. (1) bekezdése és a 360.§. (1) bekezdése szerint a kár bekövetkeztétől számítandó.

Megállapítható, hogy a felperes által állított káresemények - a **C** Ügyvédi Irodának 2006. szeptemberében kifizetett 72.000,-Ft-os összegben túli kiadások, költségek (2. pont), az **AH** Rt-vel kötött egyezségből levezetett kár (3. pont) - felmerülése a keresetindítást megelőző 5 éven túlra datálható. A felszámolás során a felszámoló eljárásával kapcsolatosan benyújtott

kifogás az elévülés megszakítására nem volt alkalmas, minthogy az elsőfokú bíróság arra helyesen rámutatott, az nem felel meg a Ptk. 327. §. (1) bekezdésében az elévülés megszakítása tekintetében támasztott követelményeknek. Az elévülés megszakítására alkalmas körülményt a felperes a továbbiakban pedig nem igazolt, de ilyenre nem is hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság által az elévülés nyugvásával kapcsolatosan a Ptk. 326. §. (2) bekezdése tekintetében elfoglalt - a felperesre legkedvezőbb - értelmezés mellett is megállapítható, hogy a fenti követelések tekintetében a keresetindítás 2011. január 19-i időpontjára tekintettel alappal került sor a követelés elévülés jogcímére alapított elutasítására. Az ítélet tábla megítélése szerint azonban az elévülés nyugvására okot adó menthető igényérvényesítési akadály nem a felszámolás befejeződésével, hanem az új felszámoló kijelölésével és a felszámolási eljárás iratainak az új felszámoló részére - 2007. január 16. és március 2. között - történő átadásával szűnt meg. A felszámolás előtt, alatt és után az adós személye, jogalanyisága nem változott, a felszámolás elrendelésével, az új felszámoló kijelölésével, illetve a felszámolás befejeztével a képviselő személyében történt változás. Az új felszámoló részére mindazok az adatok és iratok rendelkezésre álltak, amelyek az alperes, mint korábbi felszámoló esetleges jogellenes magatartásának anyagi következményeire kiterjedő felismerését, feltárását lehetővé tették. Nincs olyan alapos indok, amely a törvényes képviselő személyében bekövetkezett újabb változásig, a felszámolás befejeződéséig megállapíthatóvá tenné az igényérvényesítés akadályának fennálltát.

A fentiekre tekintettel a C Ügyvédi Iroda részére 2006. szeptemberében kifizetett, összesen 72.000,-Ft költségen túli kiadásokkal kapcsolatos kereseti követelés, továbbá az AH Rt-vel kötött egyezsége alapított kártérítési igény elévülésre hivatkozással történő elutasítására az elsőfokú bíróság által helyesen került sor.

Az elévült követelések tekintetében nem volt szükség a felperes által az alperesi kártérítési felelősség megalapozása érdekében hivatkozott további körülmények érdemi vizsgálatára, így azt az ítélet tábla mellőzte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal szemben a már kifejtettek szerint a 2002. évi adó önrevízió eredményeképpen az adókülönbözlet és pótlék 2009-ben került befizetésre. A felperes tehát fellebbezésében helytállóan foglalt állást akként, hogy az 1. pontban foglalt kereseti követelés tekintetében az általa állított kár okozására alkalmas alperesi magatartás (az önrevízió bejelentése), illetőleg az ezzel kapcsolatosan bekövetkezett kár (az adó befizetése) időben elvált egymástól. Ezen felperesi kereseti követelés esedékessége a fentebb kifejtettekre tekintettel, a Ptk. 360. §. (1) bekezdése és a 326. §. (1) bekezdése szerint a befizetéstől, tehát 2009 tavaszától számítandó. Mindezekre tekintettel megállapítható, hogy a 2011. januári keresetindításig a felperes ezen követelése nem évült el, az ezirányú elsőfokú ítéleti jogkövetkeztetés tehát téves. Ennek ellenére az alábbiakra tekintettel a követelést elutasító ítéleti rendelkezés érdemben alapos.

A Ptk. 339. §. (1) bekezdése szerint a kártérítésnek négy konjunktív feltétele van: a jogellenes magatartás, a kár, a kettő közötti okozati összefüggés, továbbá a károkozó magatartás tekintetében a károkozó felróhatósága. Bármelyik törvényi feltétel hiánya a kártérítési követelés elutasítását alapozza meg. A perbeli esetben annak érdemi vizsgálata nélkül, hogy az alperes részéről helyesen került-e sor az irányadó adójogi jogszabályok értelmezésére, megállapítható, hogy az alperes terhére felróható magatartás nem állapítható

meg. Az alperes a nem vitatott peradatok szerint az **AH** Rt-vel kötött egyezség alapján, de az 1999-es műszaki teljesítés ellenértékeként befolyt bevétel adójogi következményeinek feltárása körében gondos eljárást tanúsított: a teljesítés adójogi minősítése érdekében szakértelemmel bíró szakcéget (a **H** Könyvelő, Adótanácsadó és Kereskedelmi Kft-t) bízott meg és a megbízott szakmai álláspontjának megfelelően járt el egy olyan adójogi kérdésben - az adófizetési kötelezettség beállta időpontja -, amelyben a csatolt szakmai anyagok és a szakértői nyilatkozat szerint is eltért a szakmai megítélés (71/A. alatt csatolt szakmai anyag, **P.Zs.** szakértő 89. sz. jegyzőkönyv 7. oldalán tett nyilatkozata). Az alperes ekörben kifogásolt magatartása tehát több értelmezést lehetővé tevő jogszabályi rendelkezés mérlegelésén, a megfelelő szakértelemmel rendelkező cég bevonásával történő értelmezésén alapult, így az alperes magatartása az adott helyzetben általában elvárható magatartásnak minősült, kártérítési felelősség tehát nem tapadhat hozzá.

A **C** Ügyvédi Iroda részére 2006. szeptemberében kifizetett, összesen 72.000,-Ft megbízási díj tekintetében a felperesi követelés nem évült el, így azt az elsőfokú bíróság érdemben vizsgálta és helyesen foglalt állást akként, hogy a jogszabályi feltételek együttes fennállásának hiányára tekintettel az alperes ezen költségek megfizetésére nem kötelezhető. Egyetlen peradat sem támasztja alá a felperes azon fellebbezési hivatkozását, hogy ezen megbízási díj kifizetésével az ügyvédi irodával kötött megbízási szerződés keretein kívüli tevékenység díjazására került sor, ilyen körülményt a felperes az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott és nem is igazolt. A rendelkezésre álló adatok szerint a megbízási díj kifizetésére a 2004. február 12-én kötött - az iratok közt 65. sorszám alatt fellelhető - megbízási szerződés (tényvázlat) alapján került sor. Az alperes az adósnak a volt ügyvezetőkkel szembeni perben való képviseletével bízta meg az ügyvédi irodát. Az adós nevében a felszámoló által indított peres eljárásra, az adós képviseletének ellátására adott ügyvédi megbízással a felszámoló nem teljesítési segédet vesz igénybe, nem a felszámolási eljárás lefolytatásához szükséges feladatokat engedi át részben más számára. A perben az adós képviseletét megbízási jogviszony alapján ellátó jogi képviselő nem a felszámoló teljesítési segédje, így az ilyen tartalmú megbízási jogviszony létesítéséhez nem szükséges a felszámolót kirendelő bíróság Cstv. 27/A §. (9) bekezdése szerinti előzetes engedélye. A képviseleti jogviszony bíróság hozzájárulása nélkül való létesítése tehát nem jogellenes.

A Cstv. 57. §. (2) bekezdés d.) pontja értelmében a peres képviselettel felmerülő - ügyvédi megbízási díjként kifizetett - költség a felszámolási költségek körébe tartozik.

Arra is helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a kikötött megbízási díj a felhívott jogszabályi rendelkezések alapján egyáltalán nem minősül eltúlzottnak.

Jogellenes magatartás hiányában az elsőfokú bíróság alappal mellőzte a kártérítési felelősség további elemeinek vizsgálatát és megalapozottan utasította el etekintetben is a felperes keresetét.

Az ítéletábra megítélése szerint - szemben az elsőfokú bíróság ezirányú álláspontjával - a Cstv. 54. §-a által is deklarált gondossági mérce (az adott helyzetben általában elvárható gondosság), továbbá az adós vagyonának megóvására, megőrzésére irányuló - a Cstv. 48. §. (3) bekezdése szerinti - kötelezettség alapján a felszámolóval szemben elvárható, hogy a rendelkezésre álló pénzkészlet döntő hányadát az infláció (a vagyonsökkenés) kivédése, hatásainak mérséklése érdekében bankszámlán kezelje. Az elvárható gondosság azt a

követelményt támasztja a felszámolóval szemben, hogy lehetőség szerint csak a szükséges kiadások felmerülésekor és csak azok erejéig vegyen fel pénzt a bankszámláról, a házipénztárban lehetőség szerint csak a rövid időn belül esedékessé váló és készpénzkímélő módon ki nem elégíthető követelések fedezésére alkalmas összeget tartalékoljon. A felszámoló az 1/F/38. sorszám alatt csatolt napi pénztárjelentések alapján elkészített kimutatás tanúsága szerint hosszú időn keresztül, a kiadásokhoz nem mindig igazodó, azokat jelentősen meghaladó összeget tartott a házipénztárban. Ez az eljárása a fenti követelményeknek nem felelt meg.

Az alperesi beavatkozó által előadottakkal szemben az ítélőtábla helytállónak ítélte azt az elsőfokú ítéleti álláspontot, hogy a pénzkezelést kifogásoló felperesi kártérítési követelés elévülése a keresetlevél benyújtásakor nem következett be, hiszen az alperes 2006. november végéig volt köteles a felszámolással kapcsolatos feladatok ellátására, eddig kezelte a felperes pénzét, így a folyamatosan tanúsított magatartásából fakadó követelés ekkor vált esedékessé.

A fentiekre tekintettel az ítélőtábla a kártérítési felelősség további jogszabályi feltételei körében a kár bekövetkeztét és annak bizonyítottságát vizsgálta és megállapította, hogy etekintetben a felperes a Pp. 164. §. (1) bekezdése alapján őrá háruló bizonyítási tehernek nem tett eleget.

Az alperes és alperesi beavatkozó az elsőfokú eljárás során az ezen jogcímen előterjesztett követelés jogalapján túl az összecszerűséget - a jegybanki alapkamat figyelembe vehetőségére kiterjedően - is vitatta. A felperes a 77. számú jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozata szerint kérte, hogy a késedelmi kamatigény megfelelő átdolgozását követően a kimutatását a bíróság küldje meg a kirendelt könyvszakértőnek a kimunkált összegek helytállóságának igazolása érdekében. A követelés összecszerűségét illetően előterjesztett - pontosított - nyilatkozatait követően az elsőfokú bíróság a felperest a Pp. 3. §. (3) bekezdésének megfelelően tájékoztatta a bizonyítandó tényről (hogy a pénzkivétellel milyen mértékű kamattól esett el a felperesi társaság), továbbá a bizonyítási teherről (89. számú jegyzőkönyv 5. oldal utolsó bekezdés). A tárgyaláson ezt követően meghallgatott szakértőhöz a felperes ekörben nem intézett kérdést, az eljárás későbbi szakaszában pedig (112. sorszám alatt csatolt beadványában) úgy nyilatkozott, hogy csupán az AH Rt-től befolyt vállalkozói díjjal kapcsolatos adókötelezettség tekintetében van kérdése a szakértőhöz. Ezt a nyilatkozatát tartotta fenn a 114. sorszámú jegyzőkönyv tanúsága szerint a tárgyalás berekesztését megelőző zárónyilatkozatában is. Ennek ismeretében a felperes 77. számú jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozata ellenére sem minősíthető a felperes részéről a szakértői bizonyítás iránti indítvány ekörben előterjesztettnek, illetve fenntartottnak, az ez irányú bizonyítás lefolytatásának elmulasztásával tehát - tekintettel a Pp. 164. §. (2) bekezdésére - a törvényszék nem sértette meg az eljárási szabályokat.

A fentiek miatt elmaradt az alperes által okozott kár összecszerűségének bizonyítása, a kár mértékének bizonyíthatatlanságára tekintettel tehát a felperesi kereset ezen (4. pontban foglalt) követelés körében sem megalapozott.

Az ítélőtábla a kifejtettekre tekintettel a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét - részben az abban kifejtettektől eltérő indokokkal - helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. §. (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az államnak a feljegyzett fellebbezési illetéket, az alperesnek pedig a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (2) bekezdés c.) pontja és (5) bekezdése szerinti összeg 3. §. (6) bekezdésében foglaltakra figyelemmel való mérséklése útján megállapított - ÁFA-t is magában foglaló - ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget. Az ítéletábra az utóbbi tekintetben a ténylegesen kifejtett képviselői tevékenység értékelése során figyelembe vette, hogy az alperesi jogi képviselő a másodfokú eljárásban írásbeli ellenkérelmet nem terjesztett elő, a másodfokú tárgyaláson ugyan megjelent, de képviselői tevékenysége csupán egy rövid ellenkérelem előterjesztésére szorítkozott.

Az alperesi beavatkozó jogi képviselő nélkül járt el és készkiadásai iránt sem terjesztett elő igényt, így a felperes perköltségben marasztalását ekörben az ítéletábra mellőzte.

Győr, 2016. szeptember 14. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

. Maurer Ádám sk. . Sarmon Hedvig sk.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: